

Ήρθε Γράμμα στο Σχολείο Παγκόσμια Ημέρα κατά της Αυτοκτονίας

10 Σεπτεμβρίου 2015

Το παραπάνω γραμματόσημο εκδόθηκε στην Ελβετία το 1996 και απεικονίζει το τον Jean Piaget (1896 -1980). Τι γνωρίζετε για το συγκεκριμένο πρόσωπο και την επιστημονική και κοινωνική προσφορά του; Ποιες οι θεωρίες και τα πιστεύω του;

Το γραμματόσημο αυτό εκδόθηκε στο Βέλγιο το 2001 και απεικονίζει την αλλαγή της Χιλιετίας (Millenium 1000 > 2000).

Περιγράψτε την εικόνα. Τι απεικονίζει και ποιο μήνυμα μεταφέρει το συγκεκριμένο γραμματόσημο; Δημιουργήστε το δικό σας σενάριο με αρνητική και θετική κατάληξη.

Παγκόσμια Ημέρα κατά της Αυτοκτονίας

Η 10^η Σεπτεμβρίου έχει ορισθεί ως Παγκόσμια Ημέρα κατά της Αυτοκτονίας από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2006 σημειώθηκαν 394 θάνατοι από αυτοκτονίες. Την τελευταία πενήκονταετία έχει αυξηθεί ο αριθμός αυτοκτονιών κατά 60% σε παγκόσμιο επίπεδο. Η αναλογία αυτοκτονιών είναι παραδοσιακά μεγαλύτερη στους ηλικιωμένους άνδρες, ενώ στους νεότερους ανθρώπους παρουσιάζει αυξητική τάση. Σε αρκετές χώρες η αυτοκτονία είναι η 2^η αιτία στην ομάδα ηλικιών από 10-24 ετών και μια από τις τρεις πρώτες αιτίες θανάτου για τις ηλικίες 15-44 ετών. Ο δείκτης παγκόσμιας θνητότητας είναι 16 ανά 100.000, δηλαδή ένας θάνατος κάθε 40 δευτερόλεπτα. Στην Ελλάδα και πάντα σύμφωνα με τον ΠΟΥ ο δείκτης είναι περίπου 4 ανά 100.000 ανά έτος. Η πρόληψη απαιτεί παρεμβάσεις καινοτόμες και μεγάλου εύρους με πολυτομεακή προσέγγιση.

ΠΗΓΗ: <http://www.sansimera.gr/worldays/131#ixzz3IJ2jTVWf>

Αυτοκτονίες Ανηλίκων

Συχνά, δυστυχώς, διαβάζουμε στην ειδησεογραφία για απόπειρες ή και αυτοκτονίες εφήβων που μας συγκλονίζουν, καθώς το αποτρόπαιο του θανάτου δε συμβιβάζεται με τη δύναμη και την ομορφιά της ηλικίας αυτής.

Γενικά Χαρακτηριστικά Ψυχοσύνθεσης Εφήβου

Στην εφηβική ηλικία επιτελείται σιγά-σιγά μια μακρόχρονη και επίπονη διεργασία, -ένα πέρασμα από την παιδικότητα στην ενηλικίωση, και από την εξάρτηση, στην αυτονομία. Συνήθως ο έφηβος κρατά μυστική αυτή τη διαδικασία, την κρύβει από τα βλέμματα των μεγάλων. Προτιμά να μοιράζεται τα άγχη του μόνος, με την ομάδα των συνομηλίκων του. Χρειάζεται, εν τέλει, να αντιπαρατεθεί με τους γονείς και τους καθηγητές, προκειμένου να κερδίσει τη δική του θέση και συμμετοχή στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Αυτή η αναζήτηση της ταυτότητάς του κινείται πάντα στα πλαίσια του ναρκισσισμού του, δηλαδή των ναρκισσικών του αναγκών που φυσιολογικά ικανοποιούνται όσο προσεγγίζει, βαδίζει προς τα ιδεατά του πρότυπα ταύτισης (γονείς, δασκάλους, ιδανικά πρότυπα).

Εάν αυτή η πορεία διαταραχθεί από ασυμβατότητες τέτοιες, που να καταλύεται η ύπαρξη του υποκειμένου, ενέχεται ο κίνδυνος της αυτοκτονίας.

Παράδειγμα, η απόπειρα αυτοκτονίας της έφηβης «Χ», 14 ετών, που τη συνάντησα στο νοσοκομείο, καθώς είχε πάρει 15 DEPON. Οι γονείς του παιδιού αυτού κατά κανόνα δε συνεχίζουν τη συνεργασία με τους ειδικούς της ψυχικής υγείας ύστερα από το επεισόδιο αυτοκτονίας. Πιθανόν, ο διάλογος να έχει διακοπεί προ πολλού στην οικογένεια και η μόνη βιώσιμη λύση να είναι η ΦΥΓΗ [σενάριο 01].

Ας υποθέσουμε, ότι η έφηβη «Χ» και οι γονείς της μπόρεσαν να συνεχίσουν τη συνεργασία μαζί μας, ώστε να γνωρίσουμε τα βιώματα που οδήγησαν στην απόπειρα και που συνεχίζουν –ως βιώματα- να την ταλαιπωρούν [σενάριο 2].

Η έφηβη «Χ», έξυπνη και αυτόνομη, διαβάζει μόνη της και έχει καλή μαθητική απόδοση. Οι γονείς μορφωμένοι, μεσήλικες. Ο πατέρας, ιδιαίτερα εξαρτημένος από τη μητέρα του (που συμβιώνει στο ίδιο σπίτι), αναπτύσσει με την έφηβη «Χ» μία σχέση συνομηλικού: την πειράζει και τη σχολιάζει. Η μητέρα πιο σοβαρή, μοιάζει να καταλαβαίνει καλύτερα το παιδί της, αλλά δεν αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και κρατά αποστάσεις.

Κατά τη διάρκεια της ψυχαναλυτικής παρακολούθησης, ανακαλύπτεται πως η μητέρα έχει μία ήπια χρόνια καταθλιπτική διάθεση στα πλαίσια διπολικής διαταραχής, που φαίνεται να την έχει κληρονομήσει και η κόρη της, η έφηβη «Χ».

Κύριο θέμα καθημερινής τριβής στο σπίτι, το ότι η «Χ» προτιμά να μη βγαίνει έξω για διασκέδαση. Της αρέσει να μένει στο σπίτι. Οι γονείς τη συγκρίνουν με τα αδέρφια της και αν κάποια εβδομάδα δε βγει, αρχίζουν στην αρχή να την παροτρύνουν, μετά να την επικρίνουν και τέλος, να την προσβάλουν. Την τρομοκρατούν αδιάκοπα ότι είναι άρρωστη και τρελή, σε σημείο που η έφηβη «Χ» αναγκάζεται να βγαίνει και να τριγυρνά μακριά από το σπίτι, όσο χρειάζεται, όταν δεν αντέχει άλλο τα πικρά τους λόγια.

Συναισθηματικά, λόγω της διπολικής διαταραχής, αντιλαμβάνεται ο θεραπευτής μαζί με την έφηβη «Χ» ότι έχει μεταπτώσεις στη διάθεσή της και στην ενέργειά της και δεν αισθάνεται άνετα όταν έχει πολύ κόσμο. Επικοινωνεί συνεχώς με την καλύτερή της φίλη, που εδώ και ένα χρόνο ζει στο εξωτερικό. Γνωρίζει όλα τα θέματα της φίλης της, που περνά μια απογοήτευση από ένα αγόρι που γνώρισε. Έχει μαζέψει χρήματα για να την επισκεφθεί, όμως οι γονείς φοβούνται να την αφήσουν να ταξιδέψει στο εξωτερικό και η γιαγιά της, που είχε προσφερθεί να τη συνοδέψει, τελικά την κορόιδεψε και πήγε ταξίδι αλλού, στα κρυφά μάλιστα, γιατί ο γιος της γιαγιάς και πατέρας της έφηβης «Χ» δε δέχεται να αποχωρίζεται καθόλου τη μητέρα του. Μάλιστα το εισιτήριο της γιαγιάς το εξέδωσε η ίδια η αδερφή του πατέρα, που ήθελε να κάνει πλάκα στον αδερφό της, στερώντας του ξαφνικά τη μητέρα τους. Η έφηβη «Χ», η οποία περίμενε πως και πώς να δει τη φίλη της, είδε τη γιαγιά να φεύγει σε άλλο ταξίδι και όλη η οικογένεια να διασκεδάζει με την αμυχανία του πατέρα της.

Τότε ήταν που έκανε την απόπειρα γιατί είχε υποσχεθεί στη φίλη της, που τη χρειαζόταν, ότι θα πήγαινε για να της συμπαρασταθεί!

Χάρη στην παρακολούθηση η έφηβη «Χ» έχει καλύτερη επίγνωση των συναισθηματικών της αναγκών και ζητά βοήθεια για το άγχος και την κατάθλιψη που την πιάνουν κατά διαστήματα. «Δεν μπορώ να ζήσω έτσι, υπάρχει κανένα φάρμακο να με βοηθήσει;»

Το παράδειγμα της έφηβης «Χ» μας δείχνει τα αδιέξοδα της ζωής της, το βάρος της οικογένειας και τις δυσκολίες της εφηβείας της.

Σε κάθε παιδί, (νήπιο, παιδί, έφηβος) ευχόμαστε όμορφα βιώματα ζωής και απολαυστικές στιγμές χαράς που θα γλυκαίνουν και θα αποδυναμώνουν κάθε αντίξοχη συνθήκη.

Βασιλική Στυλιανίδου

Παιδοψυχίατρος

Επιμ. Α' στο Ιατρείο Παίδων – Αφήβων του Κέντρου Ψυχικής Υγείας Χανίων,
τ. Υπεύθυνη Ιατροπαιδαγωγικής Υπηρεσίας Αθήνας του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής

Επιμέλεια - Σύνταξη

Καβαζίδου Η. Ελένη, Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων Π/θμιας Εκπ/σης Χανίων